

İLKELERİMİZ VE DEĞERLERİMİZ

İlke ve değerleri olan insanlar; doğruyu destekler, çalışanı takdir eder, çözümün bir parçası olur, kendilerini ve buldukları ortamı yüceltirler.

Temel ilkeler ve değerler konusuna geçmeden önce birlikte şu öyküye göz atalım:⁵

Eğitim filosaına verilmiş olan iki savaş gemisi birkaç gündür kötü hava koşullarında manevra yapıyordu. Ben, en öndeki savaş gemisinde görevliydim ve hava kararırken köprüde nöbetteydim. Yer yerde sis vardı. Ve görüş alanı dardı. Bu nedenle komutan da köprüdeydi, bütün faaliyetleri denetliyordu. Karanlık bastıktan kısa bir süre sonra köprünün gözetleme yerinde, iskele tarafındaki nöbetçi haber verdi:

- Işık sancak tarafında.

Komutan seslendi:

- Dümdüz mü ilerliyor, yoksa kıçta doğru mu gidiyor? Nöbetçi:

- Dümdüz ilerliyor, komutanım, diye cevap verdi.

Bu tehlikeli bir çarpışma rotası üzerinde olduğumuz anlamına geliyordu. Komutan nöbetçiye emir verdi:

- Gemiye mesaj gönder, çarpışma rotasındayız, rotanızı 20 derece değiştirmeniz önerilir.

Karşıdan sinyal geldi:

- Rotanızı 20 derece değiştirmeniz önerilir.

Komutan:

- Mesaj gönder, dedi. Ben komutanım. Rotayı 20 derece değiştirin.

Karşıdaki:

- Ben deniz onbaşıyım, rotanızı 20 derece değiştirirseniz iyi olur, diye yanıtladı.

Komutan bu arada iyice öfkelenmişti. Hırsla emretti:

- Mesaj gönder! Ben bir savaş gemisiyim. Rotanızı 20 derece değiştirin.

Karşıdaki ışıkla işaret verdi:

- Ben bir deniz feneriyim.

⁵ S. R. COVEY, 'Etkili İnsanların 7 Alışkanlığı', Varlık Yayınları, 1996, İstanbul.

İlkeler, deniz fenerleri ve kuzey gibi değişmez gerçeklerdir.

Bir gün öğretmen sınıfta öğrencilerine: “Herkes gözlerini kapatsın ve eliyle kuzeyi işaret etsin,” der. Bütün öğrenciler elleriyle, kendi düşüncelerine göre kuzeyi gösterirler. Öğretmen, öğrencilere, “Kımıldamadan gözlerinizi açın,” der. Öğrenciler gözlerini açınca, her birinin kuzey olarak farklı yönleri gösterdiklerini görürler. Bunun üzerine öğretmen öğrencilerine, gerçek kuzeyin bulunduğu yönü gösterir.

İlkeler de, deniz fenerleri ve kuzey gibidirler. Onlar, karşı konulamayacak doğal yasalardır. Kişi, ister eğitim görmüş, ister kara cahil olsun; ister Türkiye’de, ister Amerika’da büyümüş olsun; ister erkek, ister kadın olsun; bütün insanlar için geçerli bazı temel ilkeler ve kurallar var.

İlkeli insanlar, yalancıyı doğru, doğruyu yalancı, çalışanı tembel, çalışmayan iş yapıyormuş gibi göstermez; yanlış bilgi vermez. Böylece ileride doğabilecek büyük sorunların bir parçası olmaz.

İlkeler;

- Derin, temel gerçeklerdir.
- Klasik gerçeklerdir.
- İnsanlığın ortak paydasıdır.
- Yaşamı kusursuz, tutarlı, güzel ve güçlü bir biçimde dokuyan ipliklerdir.
- Değişmezler. İnsanlar tarafından algılanmaları ve kavranışları değişir.
- Hiçbir şeye tepki göstermezler. Öfkelenip, bize farklı davranmazlar.
- Bugün buradayken yarın gitmezler.
- Bizi boşamaz ya da en yakın dostumuza kaçmazlar.
- Somut zahmetler vermezler.
- Hiçbir kültürün, felsefenin, ideolojinin tekelinde değildir. İnsan doğasının bir gerçeği olarak binlerce kez, insanlar tarafından kendi yaşamlarında tekrar tekrar keşfedilmişlerdir.

İnsanların yaşamlarında çeşitli ilkeler bulunur. İlke merkezli bireyler, aşağıdaki ilkelerden çoğunluğunu, kendi merkezlerinde toplarlar.

3.1. TEMEL İLKELER:

İlke merkezli paradigmaya sahip bireylerin karakterinde, aşağıdaki temel ilkeler mevcuttur. Bunları benimseyen ve etrafındaki insanlara uygulayan birey, kendisini manevî bir zenginlik içinde hisseder. Dostlukları da imidir. Etraftan destek görürler, hayatı dolu ve mutluluk içinde yaşarlar. Bu duygulara uymayan ilişkilere girmezler. Örnek, kaliteli, prestijli bir kişilikleri vardır.

- a. **Haklılık:** Eşitlik ve adaleti temsil eder.
- b. **Güven:** Dürüstlük ve doğruluğu anlatır.
- c. **Onur:** Özgürlük ve mutluluğu ifade eder.
- d. **Hizmet veya katkıda bulunma:** Kalite ve mükemmelliği geliştirir.
- e. **Gelişim:** Var olma, büyüme, bakım ve teşvikin birleşimidir.
- f. **Sevgi:** Değer vermek, anlamaya çalışmak ve fedakârlık yapmaktır.
- g. **Kişisel bütünlük:** İlke ve değerlerimiz açısından tutarlı olmaktır.

Temel ilkeler, gelişmiş insan paradigmasının bir varsayımdır. Yerçeki nasıl doğal ve değiştirilemez bir gerçeklikse, temel ilkeler de aynı şekilde doğal ve değiştirilemez gerçekliklerdir.

Temel ilkeler, herkes için, her yerde, her zaman geçerli temel gerçeklerdir ve salt doğruları içerirler. Temel ilkeler üzerine kurulmuş düşünceler, doğru algılama, doğru yorumlama, doğru tutum ve davranışlara yol açar. Eğer insanın yaşam paradigması, temel ilkelere ters düşüyorsa; bu kişi sürekli yanlış algılama, tutum ve davranışlar içinde olur. Doğal ilkelere ters düşen temeller üzerine kurulan yaşam paradigması, kişiye başarısızlık ve bunalım getirir. Bu kişi doğru ilkeleri bulup, bunları yaşamının temeline oturtuncaya kadar, deneme ve yanılma yolunu kullanacak ve bu süreç içinde çeşitli mutsuzluklar yaşayacaktır. Şimdi bu ilkeleri sırasıyla inceleyelim:

Temel ilkeler, gelişmiş insan paradigmasıdır.

a. **Haklılık İlkesi:** Haklılık ilkesinin içinde eşitlik ve adalet kavramları vardır. Hukuk herkese eşit olarak uygulanır, hiçbir zaman taraf tutulmaz.

Haklılığın tanımı, her kültürde aynıdır. Haklılık ilkesinin olmadığı toplumlarda haklı olan değil, güçlü olan değer bulur. Eşitlik ve adalet kavramları, yerini kargaşa ve kaosa bırakır. O toplumda güven duygusu temelden sarsılır.

b. Güven İlkesi: Güven ilkesi, dürüstlük ve doğruluk kavramlarıyla özdeşleşmiştir. Birinin olmadığı yerde diğeri olmaz. Eğer kişi, insanı bir araç olarak değil, bir insan olarak görüp adaletli ve tutarlı davranabiliyorsa o insan dürüst demektir. “Dürüstlük en iyi politikadır,” sözü bu gerçeği anlatır. Dürüstlük, insan ilişkilerindeki güvenin temelidir. Eğer bir ailede güven ortamı yoksa, çocuklar utanca boğulur; kendilerine güvenlerini kaybeder ve sağlıksız olarak büyürler. Unutmayalım, dürüstlük ve doğruluk, toplumun dokusunu oluşturan uzun süreli ilişkilerin dayandığı güven duygusunun temelinde yatar.

Herkesi aldatırım diyen, herkesten daha çok aldanır.

c. Onur İlkesi: İnsan vakarı ve onuru, kişiler arasındaki ilişkilerde üzerinde durulması gereken en temel ilkelere biridir. İnsanların psikolojik varlığının, tekliğinin farkındalığıyla, yaşamasının bir anlamı olduğunu kabul ederek kurulan ilişkilerde, **şahıslar onurludur**. Kişinin varlığının tekliğinin ya da yaşamının anlamını tanımada eksiklik olursa, o ilişkide insan onuru yok demektir. İnsan onurunun değeri olmadığı ilişkilerin temeli zayıftır. İnsan onurunu yok sayan toplum yapılarında, kanlı ayaklanmalar ve diktatörlükler hüküm sürmüştür. Oysa ister zengin, ister fakir olsun, tüm insanlar eşittir. Bu nedenle bir hamal ile bir doktor onur yönünden eşittir. Onur yönünden eşit olamayan insanlar gerçek demokrasiyi oluşturamazlar.

d. Hizmet veya Katkıda Bulunma İlkesi: Hizmet çok önemli bir temel ilkedir. Gücünün yettiğince hizmet vermeye çalışan bir bireyden, öğrencisinin çok iyi yetişmesine yaşamını adanmış öğretmenden, ülkesine yararlı olmaya çalışan bir vatandaştan, sadece gerçeğin ortaya çıkması için

çaba gösteren gazeteciden oluşan bir toplumda, hizmet ilkesi ayakta demektir. Hizmet eden daima hizmet görmekle karşılığını alır.

Yaşamla ilişkimizde hassas bir denge mevcuttur. Eğer siz yaşama katkıda bulunuyorsanız, hizmet ediyorsanız, yaşam da size hizmet etmeye başlar. Çevrenize hizmet ederseniz, temiz ve bakımlı bir çevre size mutluluk verir ve evrensel sorumluluğunuzu da yerine getirmiş olursunuz. Bir öğretmenseniz, öğrencilerinize hizmet ettiğinizde topluma kaliteli, mükemmel bireyler ve idareciler yetiştirirsiniz. Hiçbir çaba sarf etmeden yaşamın size bir şeyler sunmasını beklemek boş bir düşünce biçimidir ve insanları yanlışlığa sürükler. Kendimizin yapacağı işleri başkasından beklemek, zincirleme olarak tüm bir toplumu etkiler. 'Gelsin anam, babam bak-sın, öğretmen bana fazla not versin, devlet yapsın,' gibi bir zihniyet Türk toplumunun ötesinde dünya medeniyetini de olumsuz etkiler.

İngiltere'de yaşanan şu olay bilinçli yaşamının çok güzel bir örneğini sunar: Ani bastıran bir kar fırtınası sonucunda hayat felç olmuş, ulaşım durmuş ve hayatı devam ettirmek zorlaşmıştır. Yöre halkı bu duruma eseflenmek yerine belediye binasına giderek, belediyenin sıkışık durumda olabileceğini ve kendilerinin yardım etmek istediklerini belirtip nasıl yardımcı olabileceklerini sormuşlar. Ve bu afet durumunda hep beraber çalışarak, o anki yaşam şartları elbirliği ile düzeltilmiştir.

e. Gelişim İlkesi: İnsanın gelişimi ile başlayan bir ilkedir. Yaşamın hangi yönüne bakarsak bakalım, büyüme ve gelişme olmadan başarı beklenemez. Büyüme sabır ister, bakım ister, teşvik ister.

Gelişim ilkesi potansiyellerimizle ilişkilidir. Her insanın bir potansiyeli vardır. Gelişmenin her aşamasında birey, adım adım potansiyeline yaklaşır.

Potansiyel gücümüzü şöyle ifade edebiliriz: Bir elmanın yüreğinde gizlenen tohum, görülmez bir elma bahçesidir. Ama bu tohum bir kayaya rast gelirse, ondan hiçbir şey çıkmaz. Örneğin; bir çakıl taşı, kendisi gibi, çakıl taşı üretme olanağına sahip değildir. Ama bir meşe palamudu, kendisi gibi sonsuz sayıda meşe palamudu üretme potansiyeline sahiptir.

İnsanın bir potansiyel olduğunun farkında olan aile ortamında şu bi-

linç hakimdir: Çocuk, kendi özel yetenekleri ve eğilimleri ile bu dünyaya gelmiş bir varlıktır, bir potansiyel yumağıdır. Bu potansiyelin farkına varmamız ve daha sonra onu geliştirmemiz çok önemlidir. Çocuğu yakından gözlemleyerek, hangi alanda yetenekli olduğunu görebiliriz. Çocuğun yeteneğini geliştirmek, potansiyelini ortaya çıkarmak, bir ailenin ve öğretmenin en temel görevi olmalıdır. Bunun için sabır, bakım ve teşvik çok önemlidir. Çocuk, potansiyeline önem verilerek yetiştirilirse, kendini özel hisseder. Kendine özgü bir kişi olduğunu bilir. Kendine güveni tam olarak gelişir. 'Ben varım, değerliyim, başarabilirim ve sevmeye lâyık bir bireyim,' duygusu gelişir.

Öğrenciyi temel bir potansiyel olarak gören öğretmen şöyle düşünür: "Öğrenci şimdi benim karşımda ama otuz yıl sonra bu ülkenin yönetimini ele alacak, onların olabileceklerinin en iyisi olmalarına katkıda bulunmak benim görevim. Bu görev bana büyük bir sorumluluk getirmektedir."

Potansiyel ilkesi, hataları bile bir gelişim fırsatı olarak değerlendirebilen bir ilkedir.

Amacımız, imkânsızı mümkün, mümkünü kolay, kolayı da zarif ve zevkli yapmanın yollarını bulmaktır.

f. Sevgi İlkesi: Ağaçların kökünden çekilerek, gövdeye, dallara, yapraklara ve meyvelere giden öz su, nasıl ağaçları beslerse, aynı şekilde sevgi de bizi ve ilişkilerimizi olumlu olarak besler ve geliştirir.

Sevgi, lider olmaktır.

Sevgi, karşılıklı olarak birbirini tekâmül ettirmektir.

Sevgi, tembelliğe karşı koyup çalışmak, korkuya karşı koyup cesaretli olmaktır.

Sevgi, dikkatimizi sevdiğimizize vermek, bilincimizi uyanık tutmaktır.

Evlü çiftler, birbirini dinlemesini öğrenmelidirler. Sonucunda samimiyet, yakınlık ve saygınlık oluşacak, sevgi ortaya çıkacaktır. İnsan, hayati severek yaşamalıdır.

**Sevgi, muhabbet kaynar yanan ocağımızda,
Bülbüller şevke gelir gül açan bağımızda,
Hırslar, kinler yok olur aşkla meydanımızda,
Aslanlar, ceylanlar dosttur kucağımızda.**

Hacı Bektaş-ı Veli

Sevgi, özgür ve farklı olmaya cesaret edebilmektir.

Sevgi, insanlar arasındaki iyi ve zor günlere dayanarak, ilişkileri geliştirerek, kedere, sevince ortak olmayı ve beraber yaşamayı bilmektir.

Birbirimize zaman ayırıp, değer vermektir. Sevginin gelişmesi için, sorunlarımızı birbirimize açacak ve konuşacak cesaretimiz olmalıdır. Yalan ve öfke sevgiyi yıpratır. Sevgi, olağanüstü dengeli ve disiplinli olmamızı sağlar. Sevgi, ruhsal olarak büyümenin ve beslenmenin ifadesidir. Sevgi çaba ve gayret ister.

Sevgiyi yerine getirebilmek için birtakım yanlış kavramlardan kurtulmamız gerekir. Bilinçsizce benlik kokan ve cahilce sevgiler, sevgi değil hüsrana yaratır. Gerçek sevgi: Kişilik sınırlarının genişlemesi, ilerlemeyi arzu etmemiz ve elimizi sevdiğimizimize uzatmamızdır.

Mantıklı bir şekilde tartışmak, mücadele etmek, yüzleşmek, teşvik etmek, gerektiğinde hedefe itmek sevginin gereğidir.

Sevgi, gücünü alçak gönüllülükten alır: Birinin hatasını yüzüne vurduğumuzda, aslında o kişiye 'sen haksızsın, ben haklıyım' demekteyiz. Suçlamalar genelde 'ben haklıyım, ben yaparım, sen yapamıyorsun, haksızsın' imajından meydana gelir. Öfke ve sıkıntıyla yapılan eleştiriler, dünyayı aydınlatmaktan çok dünyanın karışmasına sebep olur. Kötülüğü besleyenler, sevmeyi beceremezler. Gerçekten sevene, eleştirmek ve suçlamak zor gelir.

Disiplin altına alınmayan sevgi, sevgi değil karmaşadır. Gerçek sevgi için muazzam enerji gereklidir. Başkasına katkıda bulunan ruhen gelişir. Her insan karşısındakinin kendine özgü kişiliğine saygı duymalı, farklılıkları korumalıdır. Aynı sazın telleri olalım, ama müzikle titreştiğinde, her biri ötekinden farklı ahenkli sesler versin.

Sevgi, sevilen kişinin farklı yaradılışına saygı göstermektir. Seven insan, etrafına katkıda bulunmak için, kendisini geliştirmek zorundadır.

Temel ilkelerin gelişmiş insan paradigması üzerindeki en önemli yapıcı unsuru sevgidir. Sevginin olmadığı yerde ilkelerin olması düşünülemez.

Sevginin Ulviyeti: Sevgi nereden gelir? Sevginin kaynağı nedir?..

Sevgisiz ortamda büyüyen birçok insan engelleri aşarak, sevgi dolu bir insan olabiliyor, bazen de aksine bilge ve sevgi dolu bir ortamda büyüyen insanlar sevgisizleşebiliyorlar.

Sevgi, Allah'ın bir hediyesidir. İnsanlar, temiz bir ruha sahip olduklarında, sevillecek varlığın mutlak insan olduğunu bilirler.

Harika sanat eserlerini ve doğal güzellikleri neden severiz? Sevinç karşısında neden gözyaşı dökeriz? Güzel müzikler bizi neden o kadar etkiler?

Sevginin, anlaşılması gereken birçok boyutu vardır.

Sevginin ulviyetinde, herhangi bir güzellik karşısında birçok parıltılar yakalar ve inanca yöneliriz. Sevgi ve aşk Allah'ın bağışıcıdır, gelişimi tamamlar.

**Sevgiyle yoğrulmamışsa yüreğin,
Tekkede, manastırda eremezsin.**

**Bir kez gerçekten sevdin mi dünyada,
Cennetin, cehennemin üstündesin.**

g. Kişisel Bütünlük İlkeleri:

- Gerçeğe saygılı olmayı, sorumluluk almayı,
- Özle sözün, davranışın aynı olmasını, ahenk içinde olmayı,
- Bir duruş içinde misyon ve vizyon sahibi olmayı,
- Kendisini yenilemeyi ve eğitici olmayı kapsar.

İlke ve değerler birbirini tamamlar: İlke, bireyin tutarlı bir biçimde izlenen ve uygulanan düşünceleridir. Değerler ise, toplum için neyin iyi, neyin kötü, nelerin önemli ya da önemsiz olduğunu belirler. Aynı sosyal olgu toplum ve birey için geçerlidir. İnsanlar değerleriyle yaşar, toplumlar değerleriyle var olur. İnsanlık tarihinin bir birikimi olan 'uygarlık değerleri' kuşaktan kuşağa aktarılan kalıcı 'temel değerlerdir.' Kuşkusuz toplumsal değerlerin değişmesi de söz konusudur.

3.2. MADDİ VE MANEVİ DEĞERLERİN YAŞANTIMIZA ETKİSİ

Manevi değerler ile fiziksel alemde yapılan çalışmalar arasında bir sinerji mevcut olduğunu bilimsel çalışmalar göstermektedir. Maddî ve manevi olarak kendini süsleyen insan doyum ve denge içerisinde olur; maddî ve manevi değerlerin her ikisine de ihtiyacımız mevcuttur.

İnsan hayatının maddî ve manevi seyrini belirleyen üç önemli kuvvet vardır. Bu üç erkin bileşiminden çeşitli yaşantılar, düşünüş ve kişilik biçimleri oluşur.

1. İnsanın Çevresi: Çevremizdeki insanların düşünceleri, kültürleri, sanatları, bilgileri bize etki eder, yön verir ve karakterimizde iz bırakır.

2. İnsanın Şahsi Bilgisi ve Kabiliyetleri: İnsan, doğuştan sahip ol-

dukaları ve sonradan öğrendikleriyle kendine özgü bir şahsiyet, bir kimlik oluşturur. Kimi insanın müziğe kabiliyeti vardır. Kimisinin resim yapma becerisi vardır. Kimisi ise el sanatlarına yatkındır. Kişinin bilgi ve kabiliyetleri, insana şevk verir, harekete geçmesini ve becerikli olmasını etkiler.

3. İlahî Adalet (İlahî Takdir): Bazen çok çalışmamıza ve istememize rağmen isteklerimiz gerçekleşmez. Bazen de hiç istemediğimiz, aklımızda olmayan şeyler kolaylıkla gerçekleşir. Burada bir ilahî takdirin olduğu ortaya çıkıyor. Bu ilahî takdir, insanın niyetine ve çabasına göre hafifleyebilir veya değişebilir.

Çevremizle olan birlikteliğimize dikkat etmeli, bilgi ve kabiliyetlerimizi geliştirmeliyiz. İyi şeyler temenni edip, güne başlarken ve gün bitiminde, kendimize, ailemize, dostlarımıza ve ülkemize Allah'tan güzel şeyler dilemeliyiz. Bunlar önemli değerlerdir.

3.3. YÜKSELEN DÖRT ANA DEĞER (BADEG)

BADEG, bolluk içinde, kaliteli, etkili, bulunduğu ortama faydalı, uygar, başarılı yaşamayı ifade eder. BADEG'in açılımı: Bilimsel, Ahlâkî, Demokratik, Ekonomik Gelişim demektir. Ülkemizde farklı görüşlerin toplum kurumsal mantık yapılarının ortak misyonudur. Sağ, sol ve inanç eksenleri üzerine oturtulmuş halk tabanları ve yöneticileri ancak BADEG değerleri üzerinde çalışmalar ve gelişmeler yaptıkları takdirde uzlaşma zemini bulabilirler. Bu değerlerin her biri, diğeri kadar kıymetlidir ve birbirlerini beslerler. Biri olmazsa diğeri de gelişemez. Başarı sağlayabilmemiz için çok yönlü gelişmeyi hedeflememiz şarttır. BADEG değerleri toplumun kurumsal mantığı olmalıdır. İnsanlar arasındaki ayrımlar kalkar ve birlik beraberlik duyguları evrensel ilkeler doğrultusunda sağlanmış olur. Zihin ve beden gücümüzü olumlu yönde kullanırız. Kötülüğe karşı mücadele edebilmek için katma değer sağlayacak ve bizi başarılı kılacak fikir ve çalışmalara önem vermiş oluruz.

1. BİLİM: Pozitif bilim dallarında gelişmeyi, akli kullanmayı ifade eder. Mesleki ve sosyal hayatımızla ilgili bilimsel makalelerin, kitapların okunması, Ar-Ge çalışmalarının yapılmasıdır.

2. AHLÂK: Dayanımcı ahlâk anlayışıdır, insanların bilgisiyle, görgüsüyle, emeği ve parasıyla birbirine yardım etmesini anlatır. Böylece insanlar arasındaki saygı ve sevgi gelişir. Sıkıntılara dayanma gücü artar, birlik beraberlik sağlanır. Çalışma ve beceri kabiliyetleri çoğalır. Ahlâk insanın süsüdür.

3. DEMOKRASİ: Farklı inanç ve kimliklere saygıyı, hukukun üstünlüğünü ifade eder. İnsanlar buldukları şartlar, konular ve kariyerlerine göre olayları değerlendirirler ve fikir beyan ederler; bu değerlendirmeler ve fikirler gerçektir. Anlaşış olayların kısa sürede çözümünü ve ortak noktaların bulunmasını sağlar.

4. EKONOMİ: Meslek edinmek, üretim yapmak, ticaretle uğraşmak, refah düzeyini yükseltmektir. Üretmeyen toplum yok olur. Ekonomik gelir hayatın vazgeçilmez unsurudur. Fakirlik bütün kötülüklerin anasıdır. Boyunu eğik, ezilmemek için geçim sağlayacak, standartlarımızı yükseltecek çalışmalar yapılmalı ve becerilerimizi geliştirmeli, yatırımlar yapılmalıdır.

Bilim'de, Ahlâk'ta, Demokrasi'de ve Ekonomi'de gelişme göstermek, toplumun refah ve medeniyet seviyesini yükseltir, güçlü olmasını sağlar.

3.4. BİREY, AİLE VE TOPLUM İÇİN ÖNEMLİ DEĞERLER

1. Sevgi: Sevginin paylaşıldıkça çoğalan, kişiler arası bağları güçlendiren ve korku yerine cesaret, tembellik yerine çalışkanlık veren bir duygu olduğuna inanırız.

2. Saygı: İnsanın kendisine ve çevresine verdiği değer bir ifadesi olan saygının, sevgiyi beslediğine ve insanı yücelttiğine inanırız.

3. Sabır: Hedefe ulaşmak için gece gündüz çalışarak, akıllı ve zamanı doğru kullanarak gösterilen sabrın, başarının temel faktörlerinden biri olduğuna inanırız.

4. Yön Birlikteliği: Ortak bir misyon ve vizyon doğrultusunda bir arada olmak, dayanışmacı ahlâk anlayışı ile birlikten güç doğurmaktır.

5. Adalet: Tüm ilişkilerimizde adaletin, kişilere gösterilen en önemli saygı ifadesi olduğuna inanırız.

6. Güven: İnsanlar arası ilişkilerin, sevginin, saygının, özgürlüğün, adaletin ve gelişmenin can damarıdır.

7. Anlayış: Önce anlamaya, sonra anlaşılmaya çalışırız.

8. İyi Niyet: Hedeflerimize ulaşabilmede, sorun ve fırsatlara önyargı ile değil, iyi niyetle yaklaşırız.

9. Dürüstlük: Gerçek sermayemizin dürüstlük olduğuna inanırız.

10. Çalışkanlık: Hedefimize ulaşabilmenin temelinde çalışmanın yatığına inanırız.

11. Bilimsellik: Bilim, doğrunun, gerçeğin ve yaşamın temel kılavuzudur. "Hayatta en hakiki mürşit ilimdir." Atatürk

12. Sorumluluk: Üzerimize düşen görevi yapmaktır.

13. Hoşgörü: İnsanı olduğu gibi kabul etmek, olması gerektiği gibi davranmaktır.

14. Yapıcılık: İyimserlik tohumlarını yaşama serpmek, güzele ve doğruya odaklanmaktır.

15. Tutarlılık: Olduğu gibi görünmek, görüldüğü gibi olmaktır. Sözüne ve işine sahip çıkmaktır.

16. Cesaret: Doğrunun, gerçeğin, inancın ve kararlılığın gücüdür.

17. Demokratik Olmak: Farklı inanç, kimlik, statü ve fikirlere saygı duyarız.

18. Girişimcilik: Hayatımızda karşımıza çıkan fırsatları değerlendirir, girişimciliği destekleriz.

19. Sistematik Olmak: Doğru işi yapmak ve işleri kolaylaştırmanın sistematik olmakla başarılabilceğine inanırız.

20. Fedakârlık/Özveri: İnanmışımız ve değer verdiğimiz ilkeler için, karşılıksız olarak yapılan çalışmalardır.

21. Ahde Vefa/Sadakat: Var olmamıza ve gelişmemize katkıda bulu-nanları, şükranla ve sadakatle anarız.

22. Ahlâklı Olmak: Tüm ilişkilerimizde erdemli davranarak, toplum- sal ahlâkın gelişmesine katkı sunarız.

23. Farklılıklara Saygı: Farklılıklarımızın zenginliğimiz olduğuna ina- nır; farklı düşünüş, farklı inançlara ve farklı kimliklere saygılı davranırız.

24. Devleti Yüceltmek: Evrensel ilke ve değerleri yaşam biçimi ka- bul etmiş bireylerin, görevlerini tam yaparak devleti güçlendireceğine ina- nırız.

25. Yenilikçilik/Yaratıcılık: Yeniliğin ve yaratıcılığın, insanın en önemli özelliği olduğunu biliriz, bu özelliklerin gelişmesi için kendimize ve çevremize katkı sunarız.

26. Bolluk ve Bereketeye İnanmak: Yeryüzünde her şeyin herkese ye-tecek kadar olduğuna inanırız.

27. Sinergi Yaratmak: 'Bir elin nesi var, iki elin sesi var,' anlayışından yola çıkarak, birlikten kuvvet doğduğuna inanırız. Ekip halinde çalışırız.

28. Eğitim Almak ve Vermek: Sürekli gelişimin, kalitenin ve iyiyi ara- manın yansımasıdır. Bütün komşu, akraba ve arkadaşlarımıza öğrendikle-rimizi öğretiriz.

29. Topluma Hizmet: İçinde yaşadığımız topluma karşılıksız ve gö- nüllü hizmet etmek, insanlığın gelişmesi için vicdanî bir sorumluluktur.

30. Kişisel Bütünlük: Kendini bilmek, kendini yaşamak, diğer insan-ların zor anlarını anlayabilmektir.

31. Disiplin: İlkelerimizi hayata geçirmenin yolu, disiplinli olmaktan geçer. Disiplin, gücünü iradeden alır. Dirayetli olmanın

büyük yaptırım gücü vardır.

32. Öz Eleştiri: 'En büyük ilim sahibi, noksanını bilendir,' düşüncesiy-le başkalarını eleştirmeden önce kendimizi eleştiririz.

33. İlke Merkezli Liderlik: Evrensel liderliğin ilke merkezli liderlikle gerçekleşeceğine inanırız. İlkelerimize sahip çıkarız.

34. Azimli olmak: Aklın başarısı azim ve dirayetle mümkün olduğunu biliriz

35. Güzel konuşmak: Bütün kapıları açar. İnsanlar arasında hoş bir duygu bırakır.

36. Hedef ortaklığı, birliktelik sağlamak: Başarıyı çoğaltır, güçlü olmamızı sağlar.

37. Verimlilik sağlamak: Kazancı çoğaltır. Emeğin karşılığını almamızı sağladığını Kabul ederiz.

38. Sempatik olmak: Birlikte hoş vakit geçirilir, yorgunluklar unutulur. Sevimli bir ortam oluşmasını sağlar.

39. Kalite bilincine sahip olmak: Geleceğe güvenle bakmayı, Marka olma sayısının çoğalmasını sağlar..

40. Tasarruflu olmak: Kazancımızın bereketini artırır. Emeğin karşılığını alırız.

41. Araştırmacı, meraklı: Yeniliklere açık oluruz.

42. Yardım etmek: Toplum içinde birlik bütünlük sağlar.

43. Kendini bilmek: Erdemli, kemaletli şahsiyet oluşur. Kişi ve toplumun mutluluğunu artırır.

44. Özeleştiri: Zayıf yönlerimizi tesbit eder, kuvvetlendiririz.

45. Değerlere sahip çıkmak: Başarı ve mutluluğu değerlere sahip çıkarak kalıcı hale getiririz.

MEMLEKET İSTERİM

Memleket isterim

**Gök mavi, dal yeşil, tarla sarı olsun; Kuşların,
çiçeklerin diyarı olsun.**

Memleket isterim

**Ne başta dert ne gönülde hasret olsun;
Kardeş kavgasında bir nihayet olsun.**

Memleket isterim

**Ne zengin fakir ne sen ben farkı olsun; Kış
günü herkesin evi barkı olsun.**

Memleket isterim

**Yaşamak, sevmek gibi gönülden olsun; Olursa
bir şikâyet ölümden olsun.**

Cahit Sıtkı TARANCI

- Bilgi sefaletten kurtarır, mutluluğa ulaştırır. (Hadis)
- Farkına varmadan başkalarını aldatmak ne denli güçse, farkına varmadan kendini aldatmak da o denli kolaydır.
- Korku, kaygı ve nefrete düşüncelerimizde yer almasın.
- İnsanın hareketleri, sözlerinden daha yüksek konuşur.
- Bilimsel ol ve bekle!
- Yaşamda karşımıza çıkan kilitli kapıların çoğu gerçekte yoktur. Bunlar bizim zihnimizdedir. Bazı sorunlar insanların zihninde oluşur, güçlenir. Yoksa gerçek yaşamda yer almaz.
- Doğru düşünce bilgidir.
- Garibe bir selam bin altına değer.
- Şerefsizin ekmeğini yiyen, şerefsizin kılıcını çalar.
- Gençliğin kıymeti ihtiyarlıkta bilinir.
- Gözden irak olan gönülden de irak olur.
- İki testi tokuşunca biri elbet kırılır.
- Sırrını söyleme dostuna, dostun söyler dostuna, saman doldurur postuna.
- Gün olur yılı besler, yıl olur günü beslemez.
- İşini kış tut, yaz çıkarırsa bahtına.
- Alimin uykusu cahilin ibadetinden daha iyidir.
- Allah'ın yardımı, borcunu ödemeye gayret ve niyet eden iledir.
- Kanaat bitmez tükenmez bir hazinedir.
- Başarılı insanlar karakterleri gereği; ezilmelerine sebep olacak suskunluk yerine, nezaketle mücadele ederler, kendileri ne bir üst mertebeyi layık görür ve sürekli yükselmeyi hedeflerler.
- Ademi dört huy kemale erdirir. Sözün tatlısı, vefanın iyisi, huyun güzeli, halka iyilik etmek.

BELİRLENEN AMAÇLAR, KAZANIMLAR VE DEĞERLER DOĞRULTUSUNDA, ÖĞRENCİ YAŞLARINA GÖRE AHLAK, VERİMLİLİK, KALİTE TEMELLİ AHİLİK KAREKTERİNİ OLUŞTURACAK İSTİKAMET TABLOSU

AMAÇ: Bilim, Ahlak, Demokrasi, Ekonomik alanlarda verimli, kaliteli, sürekli yenilikler yapan; araştırmacı, cesaretle, cana yakın nesiller yetiştirmektir.		DEĞERLER (Bu değerleri uygulamak inancı yapıcı olarak çoğaltır.)	
		Adalet	Sevgi / Saygı
Hikâyeler, vakalar, tarihsel süreçler, ayetler, hadisler, dualar, resimler, özli sözler, musiki, ilahiler, şüirler, örf ve adetler, örnek şahsiyetler, aktiviteler vb. formatlar; değerleri, kişisel kazanımları ve Amacı gerçekleştirecek şekilde anlatılmalıdır.		Sabir / Azimli olmak	Sevgi / Saygı
		Guven / Dürüstlük	Sabir / Azimli olmak
		Güzel konuşmak	Guven / Dürüstlük
		Yı niyet, anlayış	Güzel konuşmak
		Feder ortaklığı / Birlikte	Yı niyet, anlayış
		Çalışkanlık / Verimlilik	Feder ortaklığı / Birlikte
		Bilimsellik	Çalışkanlık / Verimlilik
		Sorumluluk / Disiplin	Bilimsellik
		Hoşgörü / Sempatik olmak	Sorumluluk / Disiplin
		Yapıcılık / Kalite bilinci	Hoşgörü / Sempatik olmak
		İtibarlı / Tasarruflu olmak	Yapıcılık / Kalite bilinci
		Cesaretle / Araştırmacı	İtibarlı / Tasarruflu olmak
		Demokratik olmak	Cesaretle / Araştırmacı
		Girişimcilik	Demokratik olmak
		Sistematik olmak	Girişimcilik
		Fedakarlık / Özveri	Sistematik olmak
		Ahde vefa / sadakat	Fedakarlık / Özveri
		Ahli olmak	Ahde vefa / sadakat
		Farklılıklara saygı	Ahli olmak
		Devlet yönetmek	Farklılıklara saygı
		Feniliklik / yara acılık	Devlet yönetmek
		Boluk berekete inanamak	Feniliklik / yara acılık
		Fardım etmek	Boluk berekete inanamak
		Eğitim almak ve vermek	Fardım etmek
		Topluma hizmet	Eğitim almak ve vermek
		Değerlere sahip çıkmak	Topluma hizmet
		Kendini bilmek / özdeşliği	Değerlere sahip çıkmak
		meraklı olmak.	Kendini bilmek / özdeşliği
			meraklı olmak.
sını	KİŞİSEL KAZANIMLAR	Ahilik toplumun üretim ve tüketim taleplerine hitap eder. Toplum: farklı kimlikler, inançlar, statüler, görüşlerden meydana gelmiştir. Ahiliğin mantık yapısı: tüm farklılıkların kabul edeceği ortak amaçlara (antroposentrezme) dayanmaktadır. Tüm farklılıkların kabul edeceği ortak amaçlar:	
flar		<ul style="list-style-type: none"> • BİLİM: geleceğe giden yolu aydınlatan, işleri kolaylaştıran, verimli, kaliteli kılan ışıktır. Herkes kabul eder. • AHLAK: İnsanın süsüdür. Güzel gösterir. Güven sağlar. Dayanışmayı oluşturur. Bütün vatandaş özlemle ister. • DEMOKRASİ: Siyasal ve hukuksal sistemleri ihtiva eder. Adalet, hukuk temel esastır. Yurtta barışı tesis eder. • EKONOMİ: Üretim ve ticari sahalar oluşturmak, istihdamı sağlamak, Bireyin refah düzeyini yükseltmektir. 	
4.		Bu dört alan, arabanın dört lastiği gibidir. Lastiklerden birinin havası düşerse, yol almak yavaşlar.	
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			

NOT: Meslek okullarında veya pilot okullarda uygulama yapabiliriz. Bu konuda 1200 aile ve 500 Üniversite öğrencisi ile üç yıl alan çalışmaları yapılmıştır. Aktiv olmaya hazırız.

AHİLİK VAKFI

Hazırlayan: Yaşar Tükek

Cep: 0532 698 5354

mail: yasartuek@gmail.com